

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Apropiindu-se sfârșitul anului, rugăm pe domni abonați ai ziarului nostru în restanță cu abonamentul, să binevoiască a ni-l trimite, pentruca să ne putem încheia socotelile.

Administrația.

Gvernul și naționalitățile.

Sibiu, 7 Decembrie n.

Am dat în numărul trecut în întregime vorbirea domnului ministru de interne, conte *Andrássy Gyula*, rostită în ședința din 26 Noembrie dietei ungare în chestia naționalităților, și cetitorii ziarului nostru își vor fi croit singuri judecata asupra ei, apreciându-i după merit părțile cele bune și părțile cele neliștitoare. Pentrucă pe lângă toată critica aspră, adusă vorbirii de alți confrăți, cetitorii noștri vor fi de acord cu noi când constatăm, că vorbirea are și părți bune, părți cari pot să ne mulțamească, dacă lucrurile nu vor rămâne numai la vorbe, ci vor fi prefăcute și în fapte.

Nici un ministru, și nici un politician ori bărbat de stat maghiar n'a făcut până acuma declarațiuni atât de sincere și atât de clare cu privire la maghiarizarea cu forța a țării, cu privire la despoierea naționalităților nemaghiare din patria aceasta de limba lor și de naționalitatea lor, cum sunt cele cuprinse în vorbirea contelui *Andrássy*, în acest program politic bine precizat al actualului guvern în chestia naționalităților.

Trebue să mărturisim, că ne cade bine când auzim din gura unui bărbat de stat de greutatea contelui *Andrássy* vorbe ca acestea: „Un popor de mai multe milioane e imposibil de a fi despoiat de caracterul său național, și a încerca lucrul acesta ar fi curată prostie; pentrucă precum nu succede în Germania față de Poloni, nu ar succeda nici la noi”...

Și mai mare liniște sufletească ne cauzează apoi promisiunea solemnă făcută din partea domnului ministru de interne, că va pretinde totdeauna, ca oficianții subalterni ai săi să se poarte cu iubire și dreptate față de poporul dela sale, care din întâmplare nu e de limbă maghiară, și va pretinde, ca funcționarul totdeauna să știe limba poporului, căruia are să-i slujască și să-i facă dreptate!

Intru adevăr, acesta e gravamenul cel mai mare al naționalităților nemaghiare din patria noastră, acesta e izvorul tuturor nemulțămirilor cari se nasc între popor. Organele puterii de stat nu tratează totdeauna cu destulă cruțare, cu destul simț de umanitate cu poporul, din motivul, că nu-l înțeleg, nu-i cunosc limba, datinile și moravurile. Dacă guvernul actual se va ține deci de vorbă și va introduce în direcția aceasta schimbările promise, îl asigurăm, că cea mai mare parte din nemulțămiri și din gravaminele pe cari le-au înșirat până acuma deputații naționaliști în dietă, au să încete dela sine, iar alipirea popoarelor nemaghiare și iubirea lor față de stat și instituți-

unile sale are să crească și să se întărească.

Pe când însă partea aceasta a vorbirii dlui conte *Andrássy* ne mulțamește pe deplin și ne întinde speranța unei îndreptări spre bine, partea a doua a vorbirii ne neliștește și ne face mari îngrijiri. Partea aceasta adevărată e curată declarație de războiu, adresată celor ce astăzi au îndreptățirea și datorința să reprezinte popoarele nemaghiare în parlamentul țării, deputaților naționaliști, dintre cari majoritatea o formează deputații noștri, reprezentanții poporului român din patria aceasta.

Ne-ar fi plăcut, dacă domnul ministru de interne era mai puțin categoric și mai puțin amenințător în privința războiului declarat preținșilor „agitatori”, dar cu toate acestea îi ținem de justificat tonul întrebunțat. A spus-o însuși dl ministru, că deputații naționaliști deșteaptă uneori „*escesul șovinist în societatea maghiară*”, iar aceea o știm toți, că șovinismul e astăzi putere mare, factor însemnat în statul nostru, pe care nu-l poate birui nici guvernul, cu toate mijloacele ce le are la îndemână, ci trebue să-i arunce câte ceva din când în când pentru a-l îmblânzi.

Pentru liniștirea șovinismului maghiar s'au făcut deci amenințările cu ștergerea legii de naționalități și cu prigonirea fără cruțare a „agitatorilor”, pentru îmblânzirea acelu șovinism, care a fost întărit din partea deputaților naționaliști, prin ținuta lor războinică, privită ca provocătoare, manifestată în dieta țării.

Am prevăzut această întorsătură a lucrurilor și de aceea am adresat nu demult deputaților noștri din dietă rugarea, să fie mai puțin războinici, să fie mai prudenți, mai concilianți față de guvern și imensa sa majoritate parlamentară, cu care nu vor putea duce lupta, așa cum au început-o, la sfârșit bun și mulțamitor. Ni-s'a făcut însă aspră imputare din o anumită parte pentru vorbele noastre dictate de interesele cele mari ale obștei românești, iar aceia căroră ele au fost adresate nu le-au luat în seamă. Și era bine dacă ascultau de noi. Iată acum urmările! Amenințări din partea guvernului, că ne va lua și puținul ce mai avem, *legea de naționalități*, și va urmări fără cruțare pe ceice se fac vinovați de violarea legilor și a constituției patriei noastre.

E în drept orișicine să spună, că e bine ori nu aceeaș facem noi și ce cerem să facă alții; dar tot așa e dreptul nostru să ne spunem pe față și fără încunjur și noi păreriile cu privire la interesele mari ale întregului nostru popor. Pentrucă și noi purtăm interes față de soarta acestuia, poate mai mare decât mulți alții cari sunt cu „poporul” necentenit pe buze, pentrucă și noi avem tragere de inimă pentru el și durere, când soarta i-se întoarce spre mai rău, și pentrucă și noi avem să răspundem, poate în măsură mai mare decât toți alții, conștiinței noastre

și posterității, istoriei, care judecă, nu mustră, pentru soarta acestui popor, trecut prin multe rele. Acest simț de responsabilitate ne-a făcut în rândul trecut să adresăm deputaților noștri din dietă cuvintele pe cari ne-am permis să li le adresăm, și tot acest simț de responsabilitate ne silește să le spunem de nou, că nu aprobăm și n'am aprobat nici până acum tonul lor războinic, care poate fi luat ca provocător, folosit în vorbirile rostite în dietă, și că am dori să-l vedem înlocuit cu un ton mai conciliant, dictat de blândețe, de înțelepciune și de dorul bunei înțelegeri.

Nu știm pe cine a înțeles dl ministru de interne sub „agitatori” periculoși statului. Dacă a înțeles însă pe ceice ar gravita în afară, îl asigurăm și noi, că de aceștia nu sunt în sinul poporului român din patria aceasta, nici în parlament, nici afară de parlament, pentrucă dacă ar fi, noi am fi fost cei dintâi cari le-am fi declarat războiu, după ce la nici un caz nu ne-am putea solidariza cu ei și nu ne-am putea identifica cu faptele lor. Celce caută legături politice cu bărbați din alte țări și alte state, fie de orice neam, nu e omul nostru, și nu e reprezentantul vederilor noastre în dietă, pentrucă politica noastră trebue scoasă din interesele propriului nostru popor din patria aceasta, iar nu din interesele altor țări, sau din interesele grupărilor politice din alte state. Tot așa celce trece în pretențiunile sale față de stat peste marginile legilor aflătoare în vigoare nu e omul nostru, și nu reprezintă vederile noastre, nici în parlament și nici afară de parlament, pentrucă stând noi pe teren legal, nu putem cere pe seama poporului nostru decât numai aceea ce ne îndreptătesc legile țării să cerem, și în forma admisă de constituția patriei noastre. Și avem impresia, că cece e bazat în lege și stă în consonanță cu întocmirile statului nostru, ni-s'ar și da, dacă s'ar cere în ton corăspunzător, în formă potrivită, cu cuviință, iar nu cu asprime.

De aceea, recomandăm încă odată deputaților noștri aceeaș ne poruncește și evangelia să le recomandăm: blândețe, prudență, concilianță, pentrucă acestea duc mai curând la doritul scop decât asprimea vorbelor. Și în cele din urmă, ei nici nu sunt trimiși la dietă pentruca să se certe și să se războiască cu Maghiarii, — cari nici când n'au fost așa de tari politicește cum sunt astăzi, — ci pentruca să ajungă la înțelegere cu ei cu privire la îmbunătățirea sortii celor de acasă, pe cari au să-i reprezinte în dietă. Pace deci și bună înțelegere dorim între ai noștri și cei dela putere, buna înțelegere între popoarele patriei acesteia comune, de care are trebuință tronul, are trebuință guvernul, au trebuință Maghiarii, dar cea mai mare trebuință o avem noi, Români din statul acesta, pentruca să ne putem conserva și desvoltă.

Împărăția lui Dumnezeu.

„Vină împărăția ta!”

V.

Venirea împărăției lui Dumnezeu pe pământ și îndreptarea vieții omenești e posibilă deci numai așa, dacă omul trece prin o renaștere spirituală. Fără a fi pătrunsă fiecare personalitate singuratică de spiritul lui Cristos, nu e cu puțință reînnoirea societății și nu e de închipuit nici un progres real pe terenul social.

Așa zicea Mântuitorul: „Împărăția lui Dumnezeu e ca și aluatul, pe care l-a luat femeia și l'a pus sub trei merțe de fâină, până s'a înăcrit”... Iar cu altă ocaziune zicea așa: „Când va veni împărăția aceasta, nu va veni cu zgomot extern. Nu se va spune, uite aici, uite colea, pentrucă împărăția lui Dumnezeu e în voi!”. Și astfel, istoria împărăției lui Dumnezeu e o istorie a sufletului omeneș. Încolțește în afunzimele inimii omenești și în noi înșine trebue să prindă rădăcină. Condițiunile externe ale vieții joacă rol foarte subordonat în croirea sorții împărăției lui Dumnezeu. Succesul încolțirii și al desvoltării depinde numai dela însușirile interne ale omului. Se cere anumită pregătire morală, egală unui mijloc spiritual.

„Nime nu poate veni la mine, — spune Isus Cristos, — fie că tatăl îl atrage, decât numai așa, dacă o atragere, fie chiar și neclară, îl împinge spre tatăl”. Aici își află explicarea, cum de unii oameni, cu toate că le sunt date toate condițiunile favorabile externe pentru primirea adevărilor, nu le primesc, pe când alții iarăși, pe lângă toate condițiunile nefavorabile, fără nici un motiv plausibil, li-se închină cu desăvârșire.

Asemănarea cu sămănătorul ne oferă o ilustrațiune splendidă. Sămănătorul respiră cu mână tare sămânța peste holdă. Sămânța e bună, însă rezultatul e diferit. Pe drumul bătucit sămânța nu a putut să intre în pământ și a fost călcată. În pietriș s'a uscat. Sub spini asemenea nu a putut încolți, și astfel numai a patra parte din sămânță, căzută în pământ bun, a putut să aducă roade bogate. Motivul deosebirii în rezultatul obținut nu'l formează deci sămânța, ci pământul, agrul. Tocmai așa stăm și cu împărăția lui Dumnezeu și cu sămânța aci aruncată. După ce a fost odată respirată în lume, încolțirea nu'i mai poate fi împedată. Noi nu putem să-i observăm desvoltarea, pentrucă pentru noi, — sclavi ai momentului, o operă care se desăvârșește în curs de veacuri, are aparența ca și cum ar stă pe loc în desvoltare, — însă sămânța crește.

„Așa este și împărăția lui Dumnezeu, în ce chip este după ce aruncă omul sămânța în pământ. Și doarme și se scoală, ziua și noaptea, și sămânța răsare și crește, cum nu știe el. Că pământul din sine

rodește mai înainte iarbă, după aceea spic, apoi grâu deplin în spic". (Marcu 4, 26-28). Sămânța e plină de puternice sucuri de viață. Conține foarte necuprinse. Într'un grăunte mic e ascuns începutul vieții unui arbor mare, al unei lunci întregi umbroase, numai să cadă sămăburele în loc potrivit, în pământ prielnic. Intocmai așa e și cu cuvântul despre împărăția lui Dumnezeu.

Impărăția lui Dumnezeu e „ca grăuntele de muștar, care când se samănă în pământ este mai mic decât toate sămințele pământului. Și după ce se samănă, crește și se face mai mare decât toate buruienile, și face ramuri mari, cât pot locui sub umbra lui paserile cerului". (Marcu, 4, 31-32).

Înainte cu câteva decenii a fost aflată într'o piramidă egipteană mumiă unui Faraon. Acolo unde au fost aflate rămășițele puternicului domnitor de odinioară de pe malul Nilului a fost descoperită și o mulțime de unelte casnice ale vechilor Egipteni, între altele și o olcicuță cu grăunte de grâu. De pe frunza de papyrus, care încă a fost aflată aci, s'a putut constata, că grăul acesta a stat în piramidă peste trei mii de ani. A fost sămănat, și a dat rod excelent! Puterea de viață i-a fost deci conservată. Sămânța pentru împărăția lui Dumnezeu, grăul adevăratului, cuvântul însuflețit pentru provocarea de a face bine, conține, de sine înțeles, o și mai mare putere de viață. Dacă cade în inimă bună, mai curând ori mai târziu trebuie să aducă roade.

Întreaga chestie se învârtă în jurul faptului, dacă inima peste tot e în stare să primească sămânța aceasta de grâu, dacă lumea internă a omului, înclinările sale peste tot, ofer pământ potrivit pentru dezvoltarea sămănăturii lui Cristos? Dacă nu, atunci trebuie creat terenul potrivit. Drumurile bătute de picioarele trecătorilor au să fie sparte cu plugul și îndreptate cu grapa. Pietrișul trebuie acoperit cu un strat de pământ gras, tufșurile târșite, și toate gunoalele măturate. Cea mai sfântă datorință a tuturor acestora, cari în deplină conștiință așteaptă venirea împărăției lui Dumnezeu, în raporturile lor cu aceia, cari manifestă nepăsare față cu soarta și dezvoltarea acesteia, este deci, să-i îndemne neconținut, cu vorba și cu fapta, cum a făcut Ioan Înaintemergătorul lui Cristos, zicându-le:

„Gătiți calea Domnului, îndreptați cărările lui" (Luca, 3, 4).

Sunt negreșit și oameni, cari sunt pierduți pentru împărăția lui Dumnezeu. Pentru ei lumea cu ideale luminoase și cu bolduri sublimă e de neatins. Sufletul lor e mâncat de trivialitate și de duritatea boldurilor josnice. Insuși Isus Cristos spunea despre acești oameni: „Să nu dați sfîntenia la câni și mărgelile voastre să nu le aruncați scroafelor". Dacă v'ați convins cu desăvârșire, că un om oarecare e surd pentru orice apel binevoitor, că nu se supune nici unei influențări morale: nu vă mai pierdeți în zadar însuflețirea, ci îndreptați văpaia sufletului vostru spre altă țintă, mai multămitoare.

Astfel de monstruosități morale nu sunt însă multe. Nu formează apariție obicinuită în omenime, ci numai o excepție supărăcioasă, întocmai ca și idiotii, ologii și monstri.

De regulă oamenii sunt totdeauna oameni, și nimic omenesc nu le este străin. Cu toate că uneori fac să iese la iveală duritatea externă a firii lor josnice, în alte timpuri se dovedesc totuși a fi capabili de a participa la mărimi spirituale extraordinare. Nu fără motiv a numit Pascal pe om decorul și rușinea universului. Se întâmplă de multeori, că viața unui desperat făcător de rele, sau a unui notoric perdevară, într'un moment dat se schimbă într'o frumseță morală admirabilă, încât trebuie să te pleci și să te pui pe gânduri serioase. Precum vulcanul, când își varsă conținutul, ne arată secretele internului său, tot așa și astfel de izbucniri întâmplătoare și excepționale de entuziasm nobil ne dau dovezi despre existența unor puteri pronunțate, deși numai ascunse, de iubire și bunătate în viața spirituală a omului.

Trebuie numai să știm cum să le aducem, și apoi să dorim cu sinceritate să le aducem la viață și să le dăm teren de dezvoltare. Cunoaștem doară toți povestea, cum o găină căutând de mâncare prin gunoia a găsit o piatră scumpă. În sufletul omului cu siguranță se poate afla ceva și mai prețios. În inima omului, pară-ni-se a fi un loc oricât de respingător, putem să găsim, dacă am avea paciența să căutăm, nu numai una, ci câte o mână plină de pietriș scumpe de rară frumseță și de culoare strălucitoare. De aceea a zis Mântuitorul: „Căutați, să nu desprețuiți pe nime dintre cei mici!"

Dl căpitan Flavian, originar dela noi, un erou dela Smârdan în războiul pentru neatărnare, pe peptul căruia strălucesc șapte decorațiuni române și străine, serie socrului meu, că dacă vom vizita Bucureștii, ne primește cu brațele deschise în casa dsale.

Avizat despre sosirea noastră, dl căpitan ne așteaptă la gară și cu trăsura ne conduce la locuința sa, unde ne primește cu cea mai mare afabilitate doamna Flavian, spunându-ne dela început, că în tot timpul șederii noastre la d-lor, să ne privim ca și când am fi la noi acasă.

Am sosit în București într'o Sâmbătă seara. A doua zi am plecat la „Domnița Balașa" să ascultăm sfânta liturghie și corul.

Biserica „Domnița Balașa", care poartă numele ficei lui Constantin Brancoveanu, e situată pe cheiul Dâmboviței, în mijlocul unui parc frumos, închis cu grilaj de fer aurit în vârf. În parc se află statua Domniței, ținând în mână actul de fundatiune, iar mormântul ei este în naia bisericeii în partea dreaptă. Biserica nu impune prin mărime, dar bogăția din lăuntru te uimește.

Păreții sunt din marmoră închisă, cupola și plafonul zugrăvite cu multă artă,

Din parlament.

În dieta țării se discută bugetul anului viitor. Din când în când se mai face apoi și câte o interpelație. Astfel, Mercuri, săptămâna trecută, deputatul român Dr. Aurel Vlad a interpellat guvernul în chestia pactului secret, legat între coroană și coaliție, cu ocaziunea venirii acesteia la putere. A răspuns imediat domnul ministru-prezident Wekerle, că pact nu există, ci există numai anumite puncte de program, pe cari guvernul s'a obligat să le execute și realizeze. Răspunsul a fost luat la cunoștință.

În ședința de Sâmbătă a dietei a ținut apoi să răspundă la interpelația deputatului Dr. Vlad și ministrul de justiție, domnul Polonyi, a cărui răspuns a provocat o scenă regretabilă. Iată cum au decurs lucrurile:

În răspunsul său ministrul a spus, că scopul interpelației lui Vlad a fost, ca naționalitățile în înțelegere cu socialiștii să continue acțiunea contra guvernului. (Sgomot pe băncile naționaliștilor). Dovadă articolii numeroși apăruiți în foile naționaliste și socialiste. E fără îndoială, că naționalitățile s'au aliat și cu tovarășii lor din Viena contra guvernului ungar. (Sgomot)

Intrând în meritul interpelației lui Vlad, Polonyi expune istoria rezolvării crizei și a pactului. Declară, că există un pact, care cuprinde condițiunile de pace între dieta ungară și Coroană. Aceste condițiuni, sub cari s'a format guvernul actual, sunt cunoscute. Nu-i adevărat, că în pact e vorba și de revizia regulamentului interior al dietei, iar referitor la urcarea contingentului militar guvernul n'a luat nici un obligământ. Guvernul însă și ori și cine știe, că urcarea contingentului militar pare necesară. (Mișcare. Contraziceri în dreapta) Dar e necesară și recunoașterea drepturilor constituționale ale națiunii în siul armatei, precum și rezolvarea chestiunilor militare astfel, ca în înțelegere reciprocă și fără dejosirea națiunii și a Regelui să se realizeze pacea statornică între Rege și națiune.

Trece la a doua parte a interpelației lui Vlad, care a zis, că guvernul folosește justiția spre scopuri politice. Aceasta nu e adevărat, — zice Polonyi. De când există acest guvern, n'a fost șters nici un proces. Ca să nu se creadă, că (noi Maghiarii) ne ertăm reciproc păcatele, — chiar și în chestiile naționalităților am făcut atenție pe procurori, ca să bage de seamă că oare procesul intentat stă în legătură cu „lupta națională", sau nu? Guvernul a sistat 13 procese, dar încă mai sunt foarte multe în curs. Nu pot deci zice naționalitățile, că numai procesul lui Juriga nu l-a șters. Expune cari procese (naționaliste) sunt în curs și în cari se cuprinde cea mai puternică atacare a rasei maghiare și a „națiunii". Juriga în decursul verii a scris lui Poló-

nyi o scrisoare — zice Polonyi — în care se roagă de ertare. Scurt după aceea însă a trebuit să i-se intenteze lui Juriga un nou proces pentru ațâțarea la revoltă și agitație și mai criminală. Citește un articol al lui Juriga în care vede cea mai strașnică ură contra Maghiarilor. (Strigăte: Ștreang de gâtul lui! Ticăloșie!) Judecătoria a pedepsit pe Juriga la 2 ani închisoare și la amendă în bani pentru un delict comis de 2 ori. (Strigăte: Robie lui! Trebuie schimbată legea!) Pe naționalități — continuă Polonyi — nu le unește nici religia, nici limba, ci numai ura contra națiunii maghiare. (Aplauze și aclamațiuni îndelungate). *Legislația ungară se va îngriji însă, ca să nu poată ajunge deputat acela care urăște Ungaria.* (Aprobări și aplauze prelungite).

Așa a răspuns min. de justiție Polonyi. S'a sculat apoi imediat deputatul Dr. Iuliu Maniu și a cerut cuvânt spre a vorbi în chestie personală (Sgomot mare).

Prezidentul răspunde: „Ministrul în discursul său cu nici un cuvânt n'a amintit numele domnului deputat Maniu, și eu în urma dreptului meu de prezident nu-i dau cuvântul, pentru că vrei să vorbești ca membru al unui partid neexistent".

Dr. Iuliu Maniu: „Voiu motivă pentru cer cuvântul. (Sgomot mare. Strigăte: Elăl! Elăl! Mai mulți deputați voesc să inzulte pe dep. Maniu).

Carol Henze: „Domnilor! Să nu ne degradăm la nivelul parlamentului austriac. (Larmă mare. Deputații îl impresoră pe Maniu. Prezidentul sună în continuu clopotul și închide ședința, între cele mai triviale injurături ale deputaților la adresa lui Maniu și a celorlalți deputați naționaliști).

De Sâmbătă până Luni oamenii s'au mai cuminițit. În ședința de Luni, săptămâna aceasta, deputatul Dr. Iuliu Maniu a cerut de nou cuvântul, acum în chestie de regulament, și înainte de a se intră în ordinea de zi a primit permisiune să vorbească. A spus următoarele:

Dr. Iuliu Maniu: În ședința trecută dl prezident mi-a refuzat cuvântul într'o chestie personală. Procedul acesta nu a fost numai contrar regulamentului, ci este în contrazicere cu orice tradiție parlamentară. Libertatea cuvântului a fost jignită. Ori de câte ori un partid este atacat printr'un orator, care întrebunțează termeni, ce pot coborî valoarea și demnitatea partidului, totdeauna se acoardă cuvântul unui orator din acel partid ca să răspundă. Avem cazuri de precedent în privința aceasta. Mai dăunăzi Molnár János și Rakovszky István au primit încuviințarea de a vorbi pentru a apăra partidul catolic (popular). Acum patru zile deputatului naționalist Milan Hodzsa i-s'a acordat cuvântul pentru a respinge unele atacuri. Prezidentul a acordat totdeauna în cazuri de acestea cuvântul. Mă simt adânc jignit, pentru că această regulă nu a fost păzită față cu mine.

Limba armeană face parte din grupul limbilor iranice. Astăzi se mai găsesc foarte puțini Armeni cari o vorbesc. Caracterul scrierii lor par a fi ebraice, și după cum îmi spune dl protopop armean Andreasian, alfabetul lor se compune din 47 litere. Cântările lor bisericești, cam pe nas executate, aduc foarte bine cu o doină românească. Odăjdiile seamă mult cu ale noastre. Au stihar, epare și sftă aproape ca noi. Preotul servește s. liturghie cu mitra pe cap. În baptisteriu ne-a invitat dl protopop să stăm aproape de tot de dânsul, pentru că să vedem bine ceremonia botezului.

De observat e, că în biserica armeană nu e permis femeii, ci numai bărbatului să țină în brațe pruncul adus spre botez.

După ce a cetit câteva rugăciuni asupra copilului, după ce în cântări a turnat sf. mir dela înălțimea mâinii în baia de piatră fixată în perete, în care eră apă sfințită, a luat preotul copilul, l'a pus în bae, la scaldat bine, apoi la predat nașului, care s'a dus cu el înaintea altarului, unde i s'a administrat s. cuminecătură. La 40 de zile, și la dânsii iese femeia la biserica.

(Va urma.)

FOIȘOARĂ.

Dela expoziție.

Amintiri și impresiuni.

De preotul George Babeș.

Expoziția iubilară a atras multă lume din toate părțile spre București; și din rapoartele ce cetim atât în ziarele române, cât și străine, toți au rămas încântați de munca uriașă și progresul României în aceste 40 de ani din urmă.

Și în deosebi, la expoziția din București a mers multă lume românească din țările vecine.

Mulți Români din afară ar fi murit cu dorul în inimă de a vedea România și Bucureștii, — Parisul orientului, — dacă n'ar fi fost expoziția și reducerea prețului călătoriei.

N'am făcut parte din nici unul din din multe grupuri, ce au mers la expoziție, ci am preferit să mergem în număr restrâns, dacă e să vedem și să învățăm ceva. Erau numai patru persoane: părintele Plotogea, — socrul meu cu soție, nevasta mea și eu.

Aceasta tocmai atunci, când ministrul de justiție Polonyi Géza a adus partidului național unele acuze ne mai pomenite. Am comunicat dlui prezident încă pe când dl ministru Polonyi vorbea, că cer cuvântul în chestiune personală, iar dacă mi-s'a refuza cuvântul, i-am comunicat că voi cere camerii permisiunea de a vorbi. Nu mi s'a admis nici una nici alta, ba de asupra mai mulți deputați au ridicat pumnii ca să mă izbească. Și totuși dl ministru Polonyi a atacat partidul nostru și pe mai mulți membri ai lui (Oratorul citează discursul lui Polonyi dovedind aceasta).

Prezidentul: Vă rog să nu polemizați cu dl ministru al justiției, căci nu aveți cuvântul pentru aceasta.

Dr. Iuliu Maniu: Regret, că nu pot vorbi. Cer permisiunea camerii pentru a putea răspunde dlui ministru Polonyi.

Voci: Nu ții-l dăm! Ții-l dăm!

Hédervári Lehel: Trebuie să i-l acordăm.

Somogyi Aladár: Nu-l putem desminti pe prezidentul.

Prezidentul pune rugarea deputatului Maniu la vot. Camera admite cu mare majoritate. Contra votează Návoay, vice-prezident, care în ședința trecută refuzase deputatului Maniu cuvântul, apoi Rakovszky, Somogyi și alți patru deputați clericali.

Dr. Iuliu Maniu: Dl ministru al justiției ne-a acuzat, că ceea ce unește pe diferitele naționalități nu-i dragostea, ci ura împotriva Ungurilor. Resping învinuirea aceasta ca neintemeiată. Pe noi ne călăuzeste iubirea de adevăr și de patrie (Mare sgomot. Voci: Nu minți! Lasă că vedem noi cum ne iubiți!) Sub guvernul lui Fejérváry s'a pornit o grămadă de procese pe cuvânt, că Românii ar plănui o mare revoluție împotriva Ungurilor. Pentru aceasta a zis deputatul Vlad, că justiția este pusă în slujba politicii. Procesele acestea le pornise Kristóffy pentru a face să se creadă că în mai multe comitate românești se pregătește o răzmiriță.

Voci: Ce fel de comitate românești? Ce fel de obraznicie-i asta? Te-a luat gura pe dinainte! Ții-ai dat arama pe față.

Prezidentul: Vă fac atent, că dacă veți întrebuița astfel de termini, vă re-ag cuvântul.

Dr. Iuliu Maniu: Nu țin mult la acest termen.

Prezidentul: Nici nu vă permit. Dacă veți ține la el, vă retrag cuvântul (Aplauze).

Dr. Iuliu Maniu: Cerem curățenia moravurilor publice, mai ales, că chestia națională este exploatată de mulți ariști politici ca mijloc de înălțare personală. Respinge acuzele lui Polonyi.

Návoay Lajos se scuză, că nu a acordat cuvântul deputatului Maniu, având în vedere marea agitație a Camerei.

Ministrul-prezident Wckerle spune, că regulamentul nu a fost violat. Deputatul Vlad încă a aruncat guvernului unele atacuri cari ating reputația morală a guvernului. Dacă ne atacați într'un chip atât de necioplit, nu vă mirați că nu vă tratăm cu mâna înmănușată. Este bine, că ne arătați atâta dragoste. Dar și în natură există unele dobitoace cari prin dragoste își sugrumă copiii. Decât așa dragoste, mai bine vă cerem respect și simțăm. (Aplauze). Nu-i adevărat, că guvernul a scornit o știre despre o revoluție românească. (Voci de pe băncile naționale: Nu Dvoastră, ci Kristóffy). Nu mă privește faptele lui Kristóffy și Fejérváry.

Dr. Iuliu Maniu: Nu am acuzat pe actualul guvern, că ne calomniază ci pe cel trecut. Acesta voia să stârnească turburări pentru a le putea înăbuși în sânge. Ne vom mulțami dacă ne veți arăta aceeași dragoste pe care vi-o arătăm noi. (Sgomot. Voci. Vă iubim în tocmai cum ne iubiți voi.)

Cu acestea incidentul a fost aplanat. În ședința de Mercuri a luat apoi cuvântul înainte de a se intra în ordinea de zi și deputatul Dr. Vlad, și a protestat în contra acuzei ridicate din partea ministrului Polonyi, că naționaliștii ar conspira cu partidele politice dela Viena. Tot așa

respinge acuza, că naționalitățile ar fi mers mână în mână cu guvernul Fejérváry. A vorbit apoi și deputatul naționalist slovac Juriga, care a protestat în contra afirmării, că ar voi să fugă la America, din motivul că e judecat la doi ani temniță de stat, pentru agitație.

Discuția asupra budgetului se continuă.

Monumental lui Andrassy.

Duminecă la 11 ore înainte de a-meara a fost desvilit în Budapesta monumentul lui Iuliu Andrassy, fostul ministru al Ungariei. Monumentul e ridicat în fața dinspre sud a parlamentului și reprezintă pe Andrassy călare pe cal turnat în bronz pe un pedestal înalt.

Cu toată pe tăișul Dunării trăgea un vânt ascuțit s'a adunat la desvălire multă lume de om. A fost de față însuși Maiestatea Sa cu câțiva principii și princese, guvernul, aproape toți magnații și deputații, toate notabilitățile Budapestei, o mulțime de dame care de care mai strălucitoare de podoabe și povoiul plebei indispensabil la astfel de acte.

Îndată după sosirea Maiestății Sale, care a ocupat loc în cortul anume pregătit, a deschis festivitatea fostul ministru Széll Kálmán cu o cuvântare avântată, în care glorifică faptele lui Iuliu Andrassy. Maiestatea Sa a ascultat cu atenție vorbirea, pe urmă a pășit până în marginea cortului și cu glas limpede și puternic a rostit cuvintele: „Simt o satisfacție sinceră, că pot lua parte la desvălirea statuei, pe care a ridicat-o Ungaria marelui ei fiu în acest loc demn de el. Cu adâncă mulțămire îmi aduc aminte de meritele câștigate de fericitul conte Andrassy pentru rege, patrie și monarhie și doresc ca acest bărbat distins, care a creiat baze noi, existente și azi, nu numai vieții politice a Ungariei, ci și politicii externe a monarhiei, să servească și viitoarelor generații drept mod-ele de virtute. Cadă deci vâlul!”

Între ovații furtunoase la adresa Maiestății Sale cade vâlul de pe monument.

A vorbit apoi viceprimarul I. Vasiliievici, care ia în primire monumentul, iar diferitele corporații depun cununii. Pe urmă s'a apropiat Maiestatea Sa de monument și l-a privit cu deamărunț exprimându-și mulțămirea pentru opera succoasă. A felicitat pe autorul: sculptorul George Zalla.

Cu aceasta s'a încheiat festivitatea, iar după depărtarea domnitorului a pornit pelegrinajul poporului, care a ținut până seara târziu.

Împăratul Germaniei a felicitat din acest incident telegrafice pe domnitorul nostru.

NOUȚĂȚI.

Sfântul Andrei, aniversarea *Marelui Andrei*, odinioară arhiepiscop și mitropolit al Românilor gr. or., înțeleptul fundator și al gimnaziului român gr. or. din Brad, se va serba în Brad la 30 Nov. v. a. c. cu solemnitate deosebită. Anume: la 10 ore se va oficia serviciu Dzeesc și parastas pentru odihna fericitului, iar la 11 ore tinerimea școlară și profesorii precum și alți onorațorii se vor aduna în sala de gimnastică și se va executa următorul program: 1. *Cu noi e te Dzen*, cântare de corul școlărilor. 2. *Cuvânt ocazional*, de inv. M. Stoia. 3. *Imnul lui Andrei*, de corul școlărilor. 4. *Declamări de poezii* alese de școlari. 5. *Conferință despre Benjamin Franklin* de Dr. P. Opiș. 6. *Impărțire de daruri din fundațiunea Șaguna*. 7. *Marș* de corul școlărilor. Fiind în 30 Nov. zi de Joi și târg în Brad, care e cercetat de numărăoși preoți, învățători, fruntași și popor, cu drag invităm la festivitatea școlară pe toți cei cari se interesează de înaintarea noastră și a neamului. Să ne slăvim bărbății mari, căci numai astfel ne vom arăta vrednicii de ei și vom îndemna și pe alții să se lupte pentru a noastră înaintare. X.

Fișpanii la ministrul de interne. Fișpanii cari au asistat la desvălirea monumentului lui Andrassy s'au prezentat după festivitate în corpore conduși de fișpanul Pestei, Gulner, la ministrul de intern Andrassy, aducându-i prinusul lor de omagii și devotament. Ministrul le-a răspuns cu multă satisfacție zicând între altele că „în toate actele lor să fie călăuziți de iubirea dreptății, să nu facă deosebire de confesiune, religione, naționalitate ori principiu politic, ci față de toată lumea să țină aceeași măsură de dreptate și egalitate”. Le-a zis însă și aceea că „fișpanul reprezintă ideea de stat unitar național maghiar, să păzească deci toate interesele statului și să fie severi cu dușmanii acestuia.”

Din Beșa (tractul Sighișoarei) ni se serie, că noul edificiu școlar, ridicat în aceea comună mică, dar ubitoare de înaintare în urma stăruințelor parohului Dim. Pulca, face mare bucurie credincioșilor noștri de acolo, cari numai vorbe de laudă au la adresa parohului lor. Ne bucurăm de asemenea știri, și dorim, că acum, după ce credincioșii noștri din Beșa au școală corăspunzătoare, să scoată foloase din ea, trimitându-și copiii la școală cu sirguintă și neîntrerupere.

Din Austria. Legile despre reformele electorale, au fost votate din partea reichsrathului austriac și în a treia cetire, cu mare majoritate de voturi (194 contra 63). Votul universal e deci asigurat pentru cealaltă jumătate a monarhiei. În 10 Decembrie se întrunește casa de sus austriacă, pentru a vota și ea legile de reformă. Este speranță, că se vor primi și aci fără schimbare. În vara anului viitor în luna Maiu, alegerile parlamentare se vor face în Austria pe baza legilor noi. În viitor reichsrathul va fi compus din 511 deputați. Până acum avea 423.

Societatea de lectură „Petru Maior” din Budapesta (Ráday-u. 20) invită la Concertul ce-l va aranja în 15 Decembrie st. n. în sala cea mare dela Saskör (Irányi-utca 17.) Prețul de intrare: pentru o persoană 2 coroane, pentru o familie 5 coroane. Venitul e destinat pentru Societatea „Petru Maior”. Inceputul la 8 ore seara. Suprasolviri marimonioase se primesc cu mulțămire și se vor cuită pe cale ziaristică. Programul se va împărți sara la casă.

Procesul dela Rozsahegy s'a terminat Luni trecută. Joi s'a publicat sentința care osândește pe preotul Hlinka la doi ani închisoare, 1500 cor. amendă în bani și 1680 cor. spese de proces, ceilalți au fost pedepsiți cu închisoare: Srobar un an, Iancek șase luni, Gregus cinci luni, preotul Tonik patru luni, alți patru la câte două luni. Patru acuzați au fost achitați. Cele cinci luni de arest preventiv ale lui Hlinka, Srobar, Iancek și Gregus li se socotesc în pedeapsă. Toți pedepsiții au fost lăsați pe picior liber.

Brodării românești din Ardeal. Sub titlul acesta dă revista ungurească „Uj idők” din Budapesta, una dintre cele mai bune reviste literare ungurești, în numărul 48 (Noembrie) 1906 următoarele: Cu arta populară dela noi nu și-a prea bătut nime capul până acum, cu toată ar fi sosit timpul ca acel puțin ce a rămas în originalitate sa genuină să fie strâns la olaltă. Articolele de fabrică alungă încet dar sigur cele mai încântătoare și de sigur cele mai scumpe produse de artă casnică. Mult se perde prin aceasta, și mai întâiu de toate se perd cele mai elocvente dovezi ale sufletului poporului. Mulțămire acelor cari nu le lasă să se piardă. Domnișoarei Minerva Cosma avem să-i mulțămim pentru o astfel de colecție, care ne oferă în table colorate admirabil reușite cele mai frumoase produse ale artei populare românești din Ardeal. Aceste lucrări brodate și cusute sunt de un caracter strict geometric și cuprind în sine și timbrul tehnice lor, căci în cea mai mare parte sunt ornamente simetrice. Că ce notă distinctivă e aceasta, despre aceasta ne putem încredința dacă aruncăm o privire asupra obiectivelor „lucruri de mână”, din cari cele mai multe arată pe baza unor modele greșite sau decoruri plastice sau de acelea cari nu corăspund nici materiei nici tehnice. Colecția aceasta a dsoarei M. Cosma nu ne captivează numai prin frumsețile sale naive, ci și prin dovada elocventă a adevărului stilistic atât de important. Ar fi de dorit ca și în alte părți ale patriei noastre să fie adunate cu aceeași stăruință aceste podoabe cari se răresc din ce în ce.

Voigt, eroul din Köpenik, a fost pedepsit cu patru ani închisoare. El s'a mulțămim cu pedeapsa. Purtarea lui la judecătoria a câștigat simpatia publicului. Insuși judecătorul i a strâns mâna și i a dorit să poată trece teafăr peste această pedeapsă.

Aviz. Sâmbătă în 25 Nov. v. la 6 ore seara, va ține *probă de cor* „Reuniunea română de muzică din Sibiu.” *Comitetul.*

Custodele coroanei a fost ales cu deosebire festivitate Marția trecută în sala festivă a parlamentului, fiind de față toți membrii casei magnaților și a deputaților. Dintre patru candidați ai Maiestății Sale a fost ales cu unanimitate bar. Nicolae Wes-selényi.

Reuniunea de muzică din Sibiu și-a ținut adunarea generală de constituire pe anul 1907/8 alegând de prez. pe domnul Dr. E. M. Cristea, as. konzist. iar director de muzică pe dl Aug. Bena. Comitetul cu puține schimbări a fost reales.

Catastrofa. Intre gările Rogoz și Szombatság, din apropierea Oradiei mari s'a întâmplat în Dumineca trecută o groasă catastrofă. Un tren de persoane și unul de povară s'au ciocnit cu atâta putere încât s'au zdrobit total. Au rămas morți patru funcționari de tren, răniți foarte mulți și dintre călători. Vina o poartă șeful gării Rogoz, care a pornit trenul înainte de sosirea celui alt pe care avea să-l aștepte.

Românii și Grecii. Guvernul otoman a încuviințat Românilor din Luția, distr. Monastir, ca să servească și ei în biserică din comună. Serviciul divin să se săvârșească alternativ greește și românește. Patriarhatul a protestat energic, dar înzadar.

Dela comitat. Luni în 10 Dec. a. d. la 3 oare se va ține ședința ordinară lunară a comitetului administrativ și a sub-comisiunilor acestuia în sala mică a casei comitatense.

Dșoara O. Brașoveanu, artista cunoscută neamului românesc din Ungaria din turneul trupei lui Z. Bársan a fost eschisă dela conservatorul din București din cauză că nu s'a prezentat la timp la cursuri.

Primatele polon Stablewski din Posen a murit repentin Luni trecută. El era în timpul din urmă centrul propagandei naționale polone în potruva tendințelor de germanizare ale Nemților.

Abonați ziarul „Mercur”. Cea mai bună, mai esactă și mai autentică informație despre rezultatul fie-cărei trageri la sorți o dă ziarul „Mercur”, care apare în Praga (Graben Nr. 14). Cu 1 Ianuarie 1907, intră în anul XXVII al existenței. Afară de datele oficiale referitoare la trageri, ziarul acesta aduce și informații despre evenimente financiare din lumea întreagă. Abonamentul face 6 coroane la an. Cei ce abonează ziarul „Mercur” pe anul viitor 1907, primesc ca premiu, fără nici o taxă, registrul tuturor hârtiilor de valoare cari au fost trase până la finea anului 1906, a căror valoare însă n'a fost ridicată încă, cum și un calendar universal de trageri și un șematism de prescripție. A se adresa administrației, în Praga. (Prag, Graben, 14).

Poșta redacției.

Scrișori nefrancate, ori nu din destul francate, nu primim. Rămân la poștă. Rugăm deci pe ceice ne scriu se francheze scrișorile.

Domnii corespondenți, cari ne trimit rapoarte despre întâmplările mai însemnate din afară, sunt rugați să-și expună pe scurt ideile și să se ferească de exagerări, mai ales de laude prea mari la adresa singuraticelor persoane. Să înșire numai faptele, pentru că în fapte se cuprinde și lauda celor laude merită.

Teatru.

Sâmbătă, în 8 Decembrie: *Prinz Friedrich de Homburg*, dramă în 5 acte, de Heinrich Kleist.

Duminecă, după amiază: *Drei Erlebnisse, eines englischen Detektivs*, comedie în 3 acte, de Fr. v. Schönthan, seara: *Mamzell Nitauche*, vadevil în 3 acte, de A. Herebe.

Mamele cari alăptează

se simt adese-ori foarte oboșite, chiar în timpul acela când mai cu seamă ar trebui să fie puternice și sănătoase ca să-și poată împlini datorințele de mamă. Pentru dânsle cu deosebire, este „Emulsion”-ul lui Scott un mijloc foarte bun de nutriție și întărire, care constă din cel mai fin oleu de pește cu var și natron-hypophosphit și deoarece „Emulsion”-ul lui Scott are gust bun și se mistue ușor, produce apetit e cel mai bun remediu de a însănoșă și de a întări mamele tinere. „Emulsion”-ul lui Scott are un efect mult mai mare ca oleul simplu de pește.

Pescarul cu batogul cel mare este dovada pentru adevărata procedură a lui Scott.

Trimițându-se 75 fileri în mării postale, și amintind de jurnalul acesta se trimite sticle de probă franco de cătră:

Dr. E. M. IL BUDAI, „Stadtapotheke” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale: cor. 2.50.

Se capătă în toate farmaciile.

„Frăția“

instituit de credit și economii, societate pe acții în Agnita.

Convocare.

Domnii, cari au subscris acții la înființându-l instituit de credit și economii „Frăția“, societate pe acții se invită prin aceasta în sensul §-lui 154 al legii comerciale la

Adunarea generală constituantă, care se va ține *Vineri, în 8/21 Decembrie a. c.*, la 9 ore a. m. în sala școlii gr. or. din Agnita cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constatarea acționarilor prezenți și a acțiunilor subscrise.
2. Deschiderea și constituirea adunării.
3. Raportul comitetului fondator.
4. Statorirea și asigurarea capitalului de acții prin subscrieri și plătiri.
5. Decizie asupra înființării societății.
6. Stabilirea statutelor societății.
7. Alegerea direcțiunii și a comitetului de supraveghere.
8. Decizie cu privire la responsabilitatea fondatorilor stabilită în §. 152 al legii comerciale.

Conform §-lui 155 din legea comercială, fiecare acțiune dă drept de un vot, însă nici un acționar nu poate exercita mai mult de 10 voturi. Participarea la adunare se poate face s'au în persoană, s'au prin plenipotențiați, cari însă trebuie să fie acționari.

Agnita, 20 Nov. (3 Dec.) 1906.
Din încredințarea comitetului fondator:

Ioachim Muntean

(294) 1—1 protopresbiter.

Nr. 15438—1906

[290] 2—2

Târgul de țară

la sf. Nicolae, din **Timișoara**, se va ține din 13 până inclusive 17 Decembrie st. n.

Din 13 Decembrie, Joi dimineața la 5 oare, se va deschide târgul pentru tot felul de animale.

Temesvár, în 18 Noembrie st. n. 1906.

Dela căpitanatul orășenesc:

Bandl Rezsó,
primcăpitan.

Preț redus!

Țara noastră, descrierea porților Ardenului spre meazăzi și Valea Murășului, de Silvestru Moldovan, se vinde cu prețul redus de 1 cor. (în loc 2 cor.), plus porto 20 fil., la *Librăria arhidiecezană din Sibiu* (Nagyszeben).

Viță de vie nobilitată.

Ca și în anii trecuți așa și acum

Prima plantație de viță nobilitată de pe Târnave

Propr: **Fr. Caspari, Mediaș 44,** (Transilvania) a fost singura în întreaga țară, care a lăsat mușterii săi cele mai sănătoase și mai curate sorte de viță de vie nobilitată. Dar și în viitor numai dela această firmă se pot procura cele mai variate sorte de viță nobilă, pentru vin de masă, desert etc., — prin a căror plantare și producere proprietarul viilor a obținut rezultatele cele mai frumoase.

Catalog ilustrat cu multe scrisori de mulțumiri și recunoștință se trimite la cerere gratis și franco. [253] 18—40

„Sylvania“

instituit de credit și economii, societate pe acții în Șimleu.

Publicațiune.

Institutul „Sylvania“ în adunarea sa generală extra-ordinară ținută la 18 Octomvrie 1906 a hotărât a-și ridica capitalul social dela cor. 300,000, la 600,000. În acest scop a autorizat direcțiunea să deschidă subscrierea pentru 3000 acțiuni à 100 coroane valoare nominală.

Pe baza acestei autorizații primite dela adunarea generală extraordinară și având în vedere hotărârile aceleia, oferim acționarilor vechi spre cumpărare 3000 acțiuni nouă în valoare nominală de cor. 100 pe lângă următoarele condițiuni:

1. Fiecare acționar vechiu are drept, ca din noua emisiune să opteze și să subscrie atâtea acții, câte posedă din emisiunile de mai înainte.

2. Pentru acționarii vechi prețul unei acții noi optate, conform p. 1 se fixează în 100 coroane și 6 coroane spese.

3. Terminul de optare și subscriere se fixează dela 1 Noembrie până la 10 Decembrie st. n. 1906, inclusive, cu acea restricțiune, ca toți acei acționari vechi, cari până la acel termen n'au participat la subscriere, necondiționat își perd dreptul de prioritate și favorul (p. 2) la subscrierea de acții din această emisiune nouă.

Deodată cu declarația de subscriere acționarilor, sub urmările pierderii dreptului de opțiune, sunt datori să depună la instituit acțiunile lor vechi pentru cari optează la subscriere nouă și până la 10 Decembrie st. n. 1906 să plătească la cassa institutului 6 coroane spese și 10 cor. ca prima rată din prețul de emisiune.

4. Ratele următoare vor fi a se plăti, după fiecare acție:

câte 10 cor. până la	10 Ianuarie	1907
„ 10 „ „ „	10 Februarie	„
„ 10 „ „ „	10 Martie	„
„ 10 „ „ „	10 Aprilie	„
„ 10 „ „ „	10 Mai	„
„ 10 „ „ „	10 Iunie	„
„ 10 „ „ „	10 Iulie	„
„ 10 „ „ „	10 August	„
„ 10 „ „ „	10 Septemvrie	„

Fiecare acționar are drept însă a plăti mai multe sau toate ratele înainte de termeni fixați.

5. Pentru ratele de acțiuni, cari nu s'au numărat la termen, se solvesc 8% interese de întârziere. Acționarii, cari n'au numărat la termeni vreă rată, se provoacă direct prin postă la solvire, ca dacă în 30 zile dela expirarea provocărilor n'ar urma, dreptul de acționar pentru acele acțiuni se declară perdut, sumele deja solvite trec în fondul de rezervă al societății. Acțiunile lor se anulează și sub aceiași numeri se emit alte acțiuni. Anularea se publică în ziarele desemnate pentru publicările institutului.

6. Acțiunile noi vor participa la toate beneficiile și se vor bucura de toate drepturile, ce posedă acționarii vechi, după plățirea tuturor ratelor, dar la nici un caz mai înainte de 1 Ianuarie 1908.

Dela plățirea ratelor până la acel (1 Ianuarie 1908) termen, acționarii primesc 4½% interese, iar după ratele restante plătesc 8% interese de întârziere.

7. Acțiunile neoptate de acționarii vechi se vând din mână liberă începând dela 10 Decembrie a. c. până la altă dispozițiune, în preț à cor. 200 plus cor. 6 spese.

Direcțiunea începând dela 10 Decembrie a. c. primește subsemnări și pentru aceste acții fie din partea acționarilor vechi, peste numărul acțiilor din emisiunile anterioare, fie din partea altora. Aceste subscrieri de acții se vor lua în considerare în seria pe cum au sosit la instituit subscrierile valabile, proptite de 6 coroane spese și 20 cor. prima rată după fiecare acție.

Ratele următoare vor fi a se plăti după fiecare acție:

câte 20 cor. până la	10 Ianuarie	1907
„ 20 „ „ „	10 Februarie	„
„ 20 „ „ „	10 Martie	„
„ 20 „ „ „	10 Aprilie	„
„ 20 „ „ „	10 Mai	„
„ 20 „ „ „	10 Iunie	„
„ 20 „ „ „	10 Iulie	„
„ 20 „ „ „	10 August	„
„ 20 „ „ „	10 Septemvrie	„

Față de acești acționari noi, încă se vor aplica dispozițiile din punctul 4, 5 și 6 din această publicațiune.

Șimleu, în 18 Octomvrie 1906.

Direcțiunea
institutului de credit și economii:

[262] 2—2

„Sylvania“

Magazin de specialitate!

Mare depozit de
juvaericeale, aurării, argintării, oroloage
de aur și de argint, pentru domni și dame
toate noutăți.

A. MORAWETZ, juvaer și gravor.

Sibiu, strada cisdădiei nr. 14.

[74] 36—

Aur și argint vechiu se cumpără ori se primește ca plătire.

Somatose

(albumină de carne)

produce apetit și întărește

Este a se recomanda în mod deosebit tuturor
persoanelor, cari sunt espuse la încordări cor-
porale și spirituale.

(63 c) 5—5

ÎN 6 ZILE
LA
AMERICA

Transport de persoane

in

Canada și Argentina.

Cereți clarificări.

E de ajuns carte postală.

Răspundem în românește.

Falk et Comp.

Secția românească.

Hamburg

Strada Raboisen Nr. 30.

257 8—26

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a se
aparap vindecă bole

pe lângă garanție.

da împrejurării, că ac-
vechi de 20 ani.

aparap vindecă și folosese contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiiituri de ureche, bătăie de inimă, sg. rcius i de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, receală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari pretuiesc cu mulțămire invențiuneu mea și ori-cine pôte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparap meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparap meu nu e permis să se confunde cu aparap „Volta“ deore-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparap meu e în genere cunoscut, aprapat și cercetat. Deja iefinitatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparapului mare e cor. 6.—

Prețul aparapului mic e cor. 4.—

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi
[2] 207 de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte
slabă.

Espeditie din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.